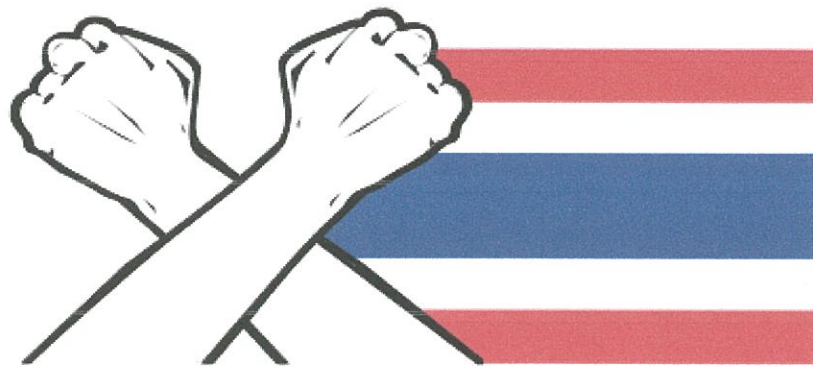

คู่มือปฏิบัติการจัดการข้อร้องเรียน การทุจริตของเจ้าหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

คำนำ

ตาม คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้หรือสนับสนุน ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก จึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก และสำหรับประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการอีกทางหนึ่งด้วย

งานกฎหมายและคดี
มิถุนายน ๒๕๖๑

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
วัตถุประสงค์	๑
คำจำกัดความ	๑
หลักเกณฑ์การร้องเรียน	๒
แนวปฏิบัติในการร้องเรียน	๒
ส่วนที่ ๒ ขั้นตอนการดำเนินการ	๔
ขั้นตอนการดำเนินการ	๔
ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	๔
แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดการข้อร้องเรียน	๕
ส่วนที่ ๓ เบ็ดเตล็ด	๖
ช่องทางการร้องเรียน	๖

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๙/๑ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมและผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้หรือสนับสนุน ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล โดยให้บังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างเคร่งครัด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หน่วยงานมีแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน
๒. เพื่อเป็นหลักฐานแสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้ปฏิบัติงาน และใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอกหรือผู้ใช้บริการ ให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากกระบวนการที่มีอยู่
๓. เพื่อแสดงถึงแนวทางปฏิบัติการจัดการข้อร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกลูกนก

คำจำกัดความ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วย

ลักษณะปกครองท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วรัวย ผิดปกติ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอนจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัย ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ความหมายรวมถึงตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดด้วย

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

หลักเกณฑ์การร้องเรียน

เรื่องที่จะนำมาร้องเรียนต้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
๒. ละเลยหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
๓. ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินควร
๔. กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือขัด หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

แนวปฏิบัติในการร้องเรียน

บุคคลที่ประสงค์จะยื่นข้อร้องเรียน ให้จัดทำข้อร้องเรียนโดยใช้ถ้อยคำสุภาพและต้องระบุข้อมูลต่อไปนี้

๑. ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ e-mail (ถ้ามี) ของผู้ร้องเรียน ซึ่งสามารถตรวจสอบตัวตนได้
๒. ชื่อบุคลากรที่เป็นเหตุแห่งการร้องเรียน
๓. การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการร้องเรียน พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดกล่าว หรือแจ้งช่องทางเบาะแสการทุจริตของบุคลากรอย่างชัดเจนเพื่อดำเนินการตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน
๔. ระบุพยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานบุคคล (ถ้ามี)
๕. ลายมือชื่อของผู้ร้องเรียน
๖. ลงวันที่ เดือน ปี ที่ยื่นข้อร้องเรียน

ผู้ร้องเรียนจะร้องเรียนแทนบุคคลอื่นมิได้ เว้นแต่เป็นผู้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย การดำเนินการแทนผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ หรือผู้เสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งอยู่ในความดูแลของผู้ร้องเรียนตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีการร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ จะรับพิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐานกรณีแวดล้อมที่ชัดเจน ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

เรื่องร้องเรียนที่ไม่อาจรับพิจารณา

๑. ข้อร้องเรียนที่ไม่ระบุพยานหรือหลักฐานที่เพียงพอ
๒. ข้อร้องเรียนที่ไม่มีรายการครบถ้วน
๓. ข้อร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ ที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือกรณีแวดล้อมชัดเจนตลอดจนพยานบุคคลที่แน่นอน
๔. ข้อร้องเรียนที่หน่วยงานอื่นได้ดำเนินการตรวจสอบ พิจารณาวินิจฉัย และสรุปผลการพิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ส่วนที่ ๒

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ผู้ร้องเรียนยื่นข้อร้องเรียนตามช่องทางต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนกกำหนด
๒. เจ้าหน้าที่พิจารณาแยกประเภทเรื่องร้องเรียน
๓. แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบเรื่องร้องเรียน เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น
๔. คณะทำงานประชุมพิจารณาข้อมูลเบื้องต้น
๕. กรณียังไม่มีมูลควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย จะสั่งยุติเรื่อง
๖. กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดำเนินการแต่งตั้ง

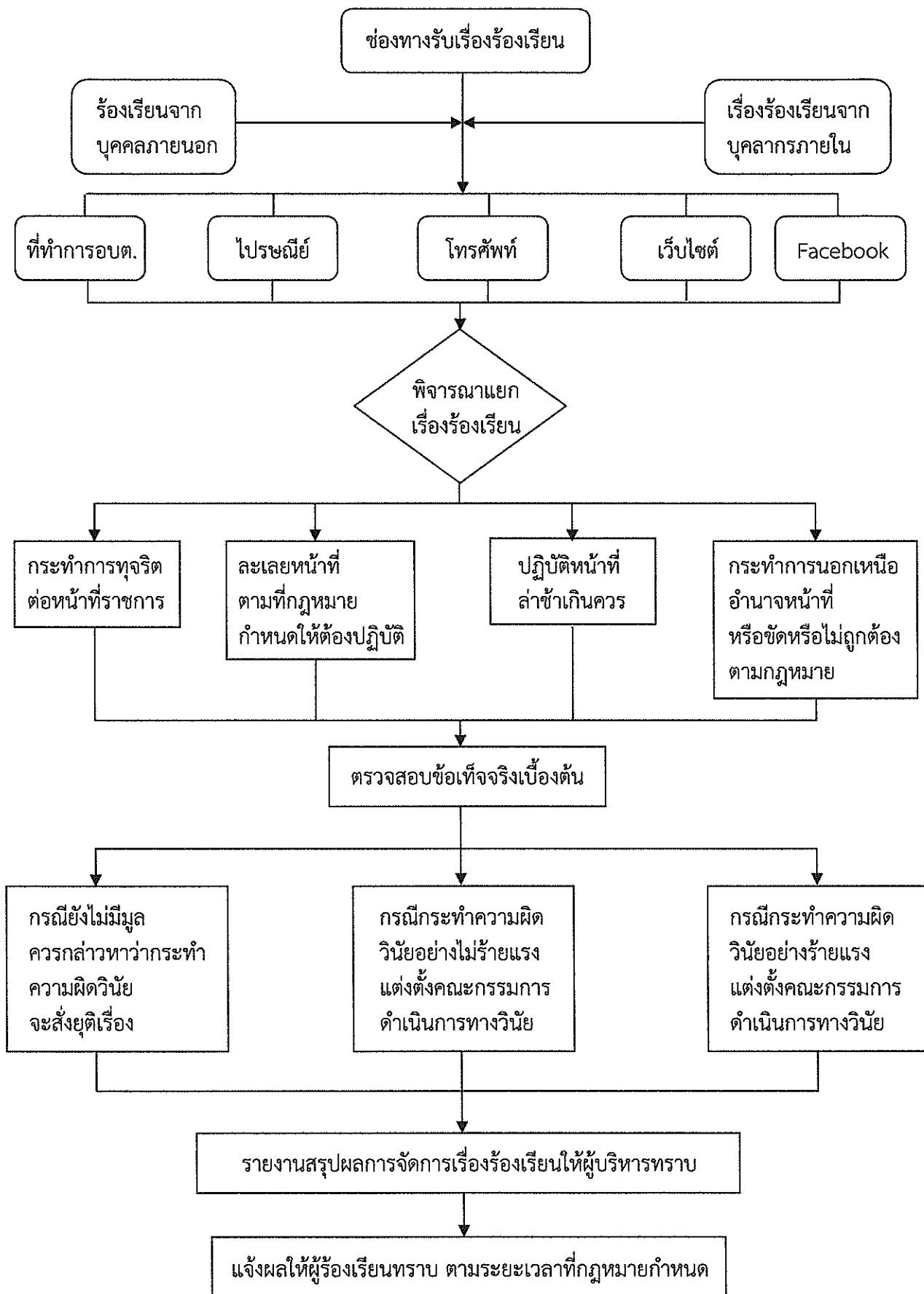
คณะกรรมการดำเนินการทางวินัย

๗. คณะกรรมการดำเนินการทางวินัย ดำเนินการสอบสวนตามขั้นตอน
๘. รายงานสรุปผลการจัดการเรื่องให้ผู้บริหารทราบ
๙. แจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนทราบ ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อการพิจารณาดำเนินการเสร็จสิ้น

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๓. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔
๔. ประกาศคณะกรรมการกลาง เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔
๕. ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๔

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดการข้อร้องเรียน

ส่วนที่ ๓ เบ็ดเตล็ด

ช่องทางการร้องเรียน

๑. ร้องเรียนทางไปรษณีย์ - ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก ๑๐๙ หมู่ที่ ๑๓ ตำบล
ทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๔๐
๒. ร้องเรียนทางเว็บไซต์ - <http://www.thungluknok.go.th/helping>
๓. ร้องเรียนทาง Facebook - [https://www.facebook.com/องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง
ลูกนก-๕๑๘๙๕๑๓๘๔๘๔๑๕๘๐/](https://www.facebook.com/องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก-๕๑๘๙๕๑๓๘๔๘๔๑๕๘๐/)
๔. ร้องเรียนทางโทรสาร - ๐๓๔ ๓๗๕ ๐๕๐, ๐๓๔ ๓๗๕ ๐๕๑
๕. ร้องเรียนด้วยตนเอง - ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก